

Koronavirus aneb psychická hygiena a tipy na domácí vzdělávání

Vážení rodiče,

současná situace, která vedla až k tomu, že byla vláda nucena omezit pohyb osob po celé České republice, je pro většinu z nás poměrně náročná a nepříjemná. Není proto neobvyklé, že můžeme prožívat pocity spojené s obavami a nejistotou do budoucna. Posíláme Vám tedy soupisku tipů a odkazů, které Vám mohou být v této době nápomocné. Věříme, že toto náročné období se nám společně podaří zvládnout. Využijme tento čas ke stmelování rodin a aktivitám, na které se nám ho za normálních okolností až tolik nedostává.

Devatero pro domácí vzdělávání

- 1. Dodržujte spánkovou hygienu:** Chodte spát a vstávejte vždy zhruba ve stejný čas,
- 2. Nenechte dítě, ať zůstává celý den v pyžamu:** Už jen to, že se převlékne, mu často pomůže se naladit na práci; to platí i pro dospěléky ☺,
- 3. Přenášejte část zodpovědnosti na dítě:** Požádejte dítě, ať si donese věci, které bude potřebovat k učení,
- 4. Navrhněte spolu plán:** Podívejte se spolu se svým dítětem, co je potřeba se dnes naučit. Plánu se držte, i kdybyste neměli udělat všechny úkoly celé, ale aspoň jejich část.
- 5. Začněte tím nejnáročnějším úkolem:** Na začátek zařadte úkol, který se dítěti zdá nejtěžší; využijte toho, že je ještě čilé, ani nám se nechce řešit komplikované úkoly, když jsme unavení a navíc, jakmile to spolu zvládnete, budou už vás čekat jen samé příjemnější věci a to za to přeci stojí ☺,
- 6. Dělejte si přestávky:** Během přestávek můžete dítě nechat, ať si připraví svačinu i to je přeci základní výbava do života,
- 7. Po učení nechte dítě, ať samo vybere, co by chtělo dělat:** Odpočinek je důležitý; nechte dítě, ať si hraje, kouká na pohádku nebo se věnuje jiné oblíbené činnosti,
- 8. Čtěte, hrajte deskové hry, buďte spolu,**
- 9. Online vzdělávání:** Pokud je to možné, výuku můžete doplnit o vzdělávání prostřednictvím internetu (viz. odkazy pro online vzdělávání).

Odkazy pro online vzdělávání:

- ✓ UčíTelka (když děti učí telka)
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/13394657013-ucitelka/>
- ✓ ODPOLEDKA - Pásmo vzdělávacích pořadů ČT pro žáky 2. stupně
<https://www.ceskatelevize.cz/tv-program/hledani/?filtr%5bnadtitul%5d=Odpoledka>
- ✓ VESELÁ CHALOUPKA - online výukové materiály pro žáky 1. stupně ZŠ
<https://www.vesela-chaloupka.cz/>
- ✓ ŠKOLÁKOV - procvičování pro žáky 1. stupně ZŠ
<https://skolakov.eu>
- ✓ PRIMAÚČA - výuková videa obsahující učivo českého jazyka pro žáky 1. stupně ZŠ
<https://www.primauca.cz>
- ✓ ŠKOLA S NADHLEDEM - online interaktivní cvičení pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<https://www.skolasnadhledem.cz/profil/prehled>
- ✓ NOVÁ ŠKOLA - Multimediální interaktivní učebnice pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<http://ucebnice.online/>
- ✓ ÚLOHY Z MATEMATIKY: pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<https://www.matika.in/cs/>
- ✓ ÚLOHY Z ČEŠTINY: pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<https://www.gramar.in/cs/>
- ✓ ÚLOHY ZE ZEMĚPISU: pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<https://www.geograf.in/cs/>
- ✓ SCIO – procvičovací testy pro žáky 3. až 9. tříd ZŠ
<https://www.scio.cz/pro-deti-a-rodice/procvicovaci-testy.asp>
- ✓ UMÍME TO - on-line cvičebnice pro procvičování různých předmětů
<https://www.umimeto.org/>
- ✓ FRAUS – Komplexní podpora vzdělávání: interaktivní učebnice pro všechny předměty a věkové skupiny
<https://www.fraus.cz/cs/ucenidoma>
- ✓ VČELKA - procvičování čtení, angličtiny a španělštiny
https://www.vcelka.cz/?fbclid=IwAR0tiflOjJADqCh_SXul4A5LjK_R-5olpLzKps8VsnKBLFn_aMpPV9rxOCC
- ✓ Khanovská škola – výuková cvičení a videa (mj.) z matematiky a přírodovědných předmětů
<https://cs.khanacademy.org>
- ✓ Duolingo – aplikace určená pro výuku a procvičování cizích jazyků
<https://cs.duolingo.com>
- ✓ VYPRÁVĚJ PŘÍBĚHY – výukový program pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ
<https://vypravej.pametnaroda.cz/>
- ✓ PERPETUUM – vzdělávání bez hranic: tipy na vzdělávací videa na youtube
<https://perpetuum.cz/2019/11/jak-se-vzdelavat-ve-volnych-chvilich-zkuste-youtube/>
- ✓ DOBYVATEL – znalostní hra
<https://dobyvatel.nova.cz>

1. Buďte ostatním oporou

Senioři jsou nejohroženější skupinou a sociální izolace je devastující. Rozhlédněte se po svých blízkých a po svém okolí. Pište svým seniorům zprávy, zavolejte jim alespoň jednou za den, zajímejte se o jejich obavy, strachy i radosti. Pomozte jim s nákupem, dbejte o jejich životosprávu. Doprovodte je na procházce se psem, pošlete jim fotografii rozkvetlých narcisů, kvetoucích mandloní a meruněk. Sousedům seniorům můžete dát za dveře květináč s bylinkami nebo květinami. Přineste radost, obtěžujte příjemnými věcmi a krásou, ukažte, že jste s nimi.

2. Aktivně podporujte sociální síťování

Osobní sociální síť a její „hutnost“ přispívá k dobré duševní pohodě. Podpořte své blízké v udržování sociálních kontaktů, doporučte jim, ať spolu mluví, píšou si, hrají hry.

Děti bývají velmi zasíťované a online chat je fajn nejen pro zadávání úkolů, ale i jako zdroj opory a přijetí, těch nejlepších léků na neklid a stres. Chatovací skupina, kde jsou všichni ze třídy, komunikuje ohleduplně a pracuje společně na úkolech, pomůže i potěší. Nechte děti objevit kouzlo videokonferencí – i děti jsou osamělé.

3. Pečujte a učte pečovat

Doma je vedle Vašich blízkých i spousta věcí, které vyžadují Vaši pozornost. Opravte nastřádané šaty, hračky, elektroniku, kterým chybí zipy, drátky či kolečka. Zasadte rajčata, ředkvičky – buďte produktivní a předávejte s laskavostí svoje dovednosti a znalosti druhým. Ostatní Vám pomohou, hýčkejte je za to. Předávání a sdílení znalostí, dovedností a péče o věci a děje, o které je významné pečovat (v psychologii se tomu říká generativita), vysoce přispívá k pocitu vlastní smysluplnosti, osobnímu i sociálnímu zdraví.

ΣΩΛΕΛΙ

ΒΕΠΕΙΛΕΤΙΛΙΤΑ) ΛΥΟΕΕ ΒΥΣΒΙΛΑ Κ ΒΟCΙΤΗ ΛΥΑΓΤΗ ΣΩΛΕΠΗΠΟΥCΤΗ' ΟCΟΠΗΠΗ Ι CΟCΙΛΗΠΗΠΗ
ΦΟΛΕΦΟΥCΤΗ Α ΒΕCΕ Ο ΛΕCΙ Α ΦΕΙΕ' Ο ΚΕΙΕ ΙΕ ΛΥCΑΠΗC ΒΕCΟΛΑΤ (Λ ΒΥCΠΟΙΟΒΗΙΙ ΓΕ ΓΟΜΗ ΠΚΑ
Α ΣΗΑΙΟCΤΗ ΦΗΠΗΛΗ' ΟCΤΑΤΗ ΛΑΩ ΒΟΜΟΜΟΝ' ΜΥCΚΕΙΤΕ ΙΕ CΑ ΤΟ' ΠΥΦΦΑΛΗΙ Α ΣΦΗΠΗ ΣΗΑΙΟCΤΗ'
ΛΕΙCΕΤΑ' ΙΕΦΚΛΙCΚΛ – ΠΗΦΤΕ ΒΙΟΦΗΚΗΠΗΙ Α ΒΥCΦΦΑΛΕΙΤΕ Σ ΙΑCΚΑΛΟCΤΗ ΣΩΙΕ ΦΟΛΕΦΟΥCΤΗ
ΠΑCΤΡΑΦΑΠΕ ΣΑΙΛ' ΠΙΛCΚΛ' ΕΙΕΚΠΗΠΗΚΑ' ΚΕΙΛΗΙ CΗΛΡΙ ΣΙΒΛ' ΦΙΕΤΚΛ CΙ ΚΟΙΕCΚΑ' ΣΑCΑΦΙΕ
ΠΗΠΗ ΙΕ ΚΕΙΠΕ ΚΕΠΕC ΠΗΠΗΚΕΡ' ΣΦΗΠΗC ΑΦΕΙ' ΠΤΕΙΕ ΛΥCΦΗΙ' ΑCΤΗ ΒΟCΠΗΠΗCΤΗ' ΟΒΙΕΚΕ

1. Nepříznivé okolnosti spouštějí pozitivní změny, spolehněte se

Nepříznivé okolnosti dokáží nastartovat významné pozitivní změny. Z výzkumů vyplývá, že jsou potenciálním spouštěčem a výzvou nejen k osobnímu, ale i globálnímu růstu. Čelíme nepopíratelně obří zátěži: současně jsme frustrovaní (je nám v něčem bráněno), deprivovaní (máme pocit nedostatku) a zároveň přehlčení např. monotónními informacemi s rostoucími počty nakažených i omezení. Konec této zátěže je přitom velmi mlhavý.

Životní nepřízeň má ale potenciál aktivovat a posunout hodnotové žebříčky a s nimi související chování směrem k životu – k lidství, sounáležitosti a zodpovědnosti nejen za sebe sama, k lásce k životu, přírodě, k zaujatosti až fascinaci životem jako takovým.

Uvidíte za 9 měsíců.

2. Nespěchejte na sebe

Všichni máme knihy, na které nebyl čas, filmy a seriály, které jsme chtěli už před lety vidět, deskové hry a puzzle s tisíci kousky, které jsme dostali, když nám bylo 12, učenici norštiny pro samouky - určitě nás napadlo, že to je ta cesta a teď je ta chvíle... Z výzkumů ale vyplývá, že na ně přijde čas až později. Anebo spíše vůbec.

Je totiž potřeba adaptovat se na nové a ne zrovna přátelské životní podmínky „technicky“, zajistit chod domácností, práce, dobrou pohodu a atmosféru v nejbližších dnech. Dejte si načas, nespěchejte na sebe, rodinu, nadřízené ani učitele. Jsme přece všichni trochu v šoku. Nevytvářejte další tlak. Nechte se být.

3. Nepřízeň neomlouvá, není polehčující okolností

Sociální izolace nepřispívá k duševnímu ani fyzickému zdraví, zvyšuje úzkost, nadužívání farmak, drog, alkoholu, i např. domácí násilí. Sociální izolace ale nežádoucí chování NEOMLOUVÁ. Jsme plně zodpovědní za to, co děláme, i za své emoce, i když v mimořádně náročném období. Jsme zodpovědní za blaho těch, kteří jsou na nás závislí. Je to v našich rukou, nejsou prázdné.

Odkazy na články a videa – péče o duševní hygienu:

20 tipů na duševní pohodu

<https://www.hypnozavbrne.cz/tipy-na-dobrou-naladu/?fbclid=IwAR1oFSnWPlyPftEDXDaWa9PmiSc-XLGJ9xALZ9aWxqFZkmVhv3NUE3jBYt8>

Psychická imunita

https://psychologie.cz/psychicka-imunita/?fbclid=IwAR0Yn-OrtoH6Wc9HGFbcvXCKIMmHspGUFyA4DP-e2ZMtk1TX2jVQM_vPrn8

Tipy na relaxaci:

Najděte si čas na krátkou relaxaci. Nezapomínejte na to, že tělo a duše člověka jsou propojené nádoby. Soustředěním se na uvolňování jednotlivých svalových partií těla můžeme významně pomoci vyčistit hlavu od negativních myšlenek. Příkladáme pár odkazů, které Vám mohou pomoci:

Jacobsonova progresivní svalová relaxace: tato relaxace je založena na principu zatínání a uvolňování jednotlivých svalových partií a je proto velice vhodná pro osoby, které se do relaxace neumí ponořit pouze prostřednictvím svého dechu. Řízenou progresivní svalovou relaxaci najdete např. zde: <https://www.youtube.com/watch?v=493mYfovYw0>

Autogenní trénink: relaxace založená na navození pocitu tíhy a tepla v jednotlivých partiích těla a lehkého a chladného čela. Řízenou relaxaci můžete vyzkoušet za pomoci tohoto videa: <https://www.youtube.com/watch?v=TEaOy6wCeE&list=PLccBebY4LhMsedHYDHsFPKlxyqgXc6wJi>

Relaxace pro klidný spánek a uvolnění, afirmace: tato relaxace je propojena také s imaginací, rozvíjí naši představivost a umožní nám uvolnit tělo i mysl po náročném dni, je vhodné se do ní zaposlouchat přímo v posteli a poté už jen plynule přejít do spánku: https://www.youtube.com/watch?v=8_g_haxqeA8

Tipy na cvičení:

Pohyb vyplavuje endorfiny, tzv. hormony štěstí. Pokud nejste nemocní – hýbejte se, Vaše tělo i mysl to ocení. Příkladáme pár tipů na cvičící programy, které jsou zcela zdarma:

StillOnTheWay: pro milovníky jógy; videa jsou vhodné pro začínající i pokročilé jogíny; lekce jsou různé a na své si tu přijde každý, ať už se chcete probudit pomocí ranní jógy, protáhnout si záda, zaposilovat si, zkusit jógu na rozprůdění lymfatického systému aj.:

<https://www.youtube.com/channel/UCt7v7pd89jvSU7dGROIsM9A>

Ladylab.cz: posilovací lekce pro ženy + tipy na zdravý životní styl:

<https://www.youtube.com/channel/UCpeML00slo71MggAd34NZ8w/videos>

FitFab: krédem těchto mladých lidí je: „Zvedneme Čechy z gauče“, natáčí zajímavá cvičící videa: programy jsou rozdělené na:

FitFab Light (méně náročné posilovací cvičení různých svalových partií – do 20 minut máte hotovo):

<https://fitfabstrong.cz/light/>

(nahore v záložce klikněte na „**videa**“ – vyberte si a můžete začít 😊)

FitFab Well (pro těhotné ženy či osoby trpící bolestmi zad nebo kloubů):

<https://fitfabstrong.cz/well/>

FitFab Strong: <https://fitfabstrong.cz/>

FitFab Stronger: <https://fitfabstrong.cz/stronger/>

FitFab Strongest: <https://fitfabstrong.cz/strongest/>

Zpracovala: Mgr. Lucie Svobodová
Školní psycholog
ZŠ a MŠ Ostrava, Ostrčilova 10, p. o.